

Evaluatie Actieprogramma “Hennep”

**Regionaal Samenwerkingsverband
Integrale Veiligheid (RSIV)**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Beleidskader	5
2.1	Landelijke integrale aanpak hennep	5
2.2	Regionale aanpak	5
2.2.1	Regionaal Hennepconvenant	5
2.2.2	‘Operatie Hennep’	6
2.2.3	Regionaal handhavingsarrangement Drugs	6
2.2.4	Uitvoeringsmap integrale aanpak softdrugs	7
2.3	Actieprogramma over hennep	7
	Informatie-uitwisseling (pilot Hennep).....	7
	Voorlichting en bewustwording: burgers en buurten	7
	Voorlichting en bewustwording: private partijen	8
	Afpakken crimineel verkregen vermogen	8
	Politie: opsporing.....	8
	Politie: organisatie en coördinatie.....	8
	Gemeenten: bewustwording.....	8
	Gemeenten, RIEC en RSIV: bestuurlijk instrumentarium	8
	Strafrechtelijke en fiscale aanpak.....	9
3	Evaluatie	10
3.1	Uitvoering.....	10
3.1.1	Kanttekeningen	10
3.2	Uitkomsten	10
3.2.1	Informatie-uitwisseling (pilot Hennep).....	11
3.2.2	Voorlichting en bewustwording: burgers en buurten	12
3.2.3	Voorlichting en bewustwording: private partijen.....	12

3.2.4	Afpakken crimineel verkregen vermogen.....	13
3.2.5	Politie: opsporing.....	13
3.2.6	Politie: organisatie en coördinatie.....	14
3.2.7	Gemeenten: bewustwording.....	15
3.2.8	Gemeenten, RIEC en RSIV: bestuurlijk instrumentarium.....	15
	.....	15
	.....	16
3.2.9	Strafrechtelijke en fiscale aanpak.....	16
4	Conclusies en aanbevelingen.....	17
4.1	Conclusies.....	17
	Geen verbetering van resultaten.....	17
	Raamwerk van afspraken en structuren voor samenwerking.....	17
	Gemeenten moeten focus blijven houden.....	17
	Politie als belangrijke partner.....	18
	Samenwerking.....	18
4.2	Aanbevelingen.....	18
	Kennis van de afspraken in het hennep-convenant.....	18
	Hennepteam per district.....	19
	Informatiedeling voorafgaand aan de ruiming.....	19
	Gemeentelijke aanjaagfunctie.....	19
	Bijlage: Antwoordformulier evaluatie actieprogramma Hennep.....	1

1 Inleiding

In het najaar van 2014 heeft het RIEC Den Haag de bestuurlijk criminaliteitsbeeldanalyse (B-CBA) over hennep opgesteld met daarin een aantal aanbevelingen, welke zijn vervat in een actieprogramma hennep. In het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO) van 20 november 2014 zijn, na behandeling in de stuurgroep RIEC, zowel het B-CBA als het actieprogramma besproken. In het actieprogramma is voor iedere partner in het RIEC een aantal actiepunten benoemd. Het RSIV neemt het voortouw in een evaluatie van het actieprogramma, welke voor de zomer van 2017 wordt uitgevoerd.

Bij deze evaluatie past wel een opmerking vooraf. Het actieprogramma omvat actiepunten op een aantal concrete (operationele) aspecten van de aanpak van de hennepcultuur. Deze evaluatie is een beoordeling van de inspanningen en de voortgang op deze aspecten. De integrale aanpak van de hennepcultuur in de regio omvat meer dan enkel de benoemde actiepunten van het actieprogramma. Zo bevat het actieprogramma geen maatregelen van organisatorische en procesmatige aard; deze kunnen vaak worden gezien als randvoorwaarden voor een effectief beleid. In de respons werden dergelijke aspecten wel aan de orde gesteld. Er is voor gekozen om de genoemde organisatorische en procesmatige aspecten wel in de evaluatie op te nemen, teneinde zo goed mogelijk te kunnen voorzien in aanbevelingen.

De opbouw van deze evaluatie is als volgt. Eerst (2) worden beknopt de contouren van het vigerende beleid geschetst. Vervolgens (3) worden de uitvoering en de uitkomsten van deze evaluatie beschreven. Tot slot (4) worden de uitkomsten in enkele conclusies samengevat en worden aanbevelingen gedaan voor verdere ontwikkeling van de aanpak van hennep.

2 Beleidskader

In dit hoofdstuk worden heel beknopt de contouren van het vigerende beleid geschetst. De discussie over de regulering van de cannabisteelt valt buiten het actieprogramma (organisatie en uitvoering van de aanpak van de georganiseerde hennepsteelt) en daarmee ook buiten deze evaluatie.

2.1 Landelijke integrale aanpak hennep

In de laatste drie edities van het Nationaal Dreigingsbeeld (NDB) (2008, 2012, 2016) dat door de Nationale Politie is opgesteld, wordt de productie, handel in en smokkel van hennep / cannabis als verschijningsvorm van georganiseerde misdaad (ondermijning) beschreven. In 2008 is de Landelijke Taskforce Georganiseerde Hennepsteelt (inmiddels Regiegroep Georganiseerde Hennepcriminaliteit) opgericht met als doelstelling o.a. barrières op te werpen tegen de georganiseerde hennepsteelt. De RIEC's hebben de (georganiseerde) hennepsteelt ook als thema van ondermijnende misdaad opgenomen in de integrale samenwerking. In de kabinetsreactie op het NDB 2012 stelt de minister van V&J dat er sprake is van een relatief grote productie van wiet in Nederland en dat de illegale drugsmarkten onverminderd prioriteit moeten krijgen. De prioritering sluit aan bij de prioriteit die drugshandel in internationaal verband krijgt, binnen de drugsbestrijding in EU-verband en bij de naleving van VN-drugsverdragen.¹ Naar verwachting zal het kabinetsbeleid voor de komende regeerperiode niet (substantieel) wijzigen.

2.2 Regionale aanpak

Voor de regionale aanpak van de georganiseerde hennepsteelt zijn vooral het Regionaal Hennepconvenant en het Regionaal handhavingsarrangement Drugs (het zogenaamde Damoclesbeleid) van belang. De regiokorpsen van politie Haaglanden en Hollands-Midden hebben in 2013 de operatie hennep gestart, welke een impuls moest geven aan de bestrijding van de grootschalige hennepsteelt in beide regio's (huidige regio Den Haag).

2.2.1 Regionaal Hennepconvenant

In 2012 hebben de gemeenten in de voormalige politieregio Haaglanden, het Openbaar Ministerie, de politie, de netbeheerders, woningcorporaties en bedrijfsmatige verhuurders een convenant afgesloten met als doel informatie met elkaar uit te wisselen en samen te werken teneinde een integrale aanpak van hennepkwekerijen in de regio Haaglanden uit te voeren. In de voormalige politieregio Hollands-Midden bestaat zo'n convenant sinds 2010.

---

¹ kst-29911-79, 13 maart 2013. Het demissionaire kabinet laat een reactie op het NDB 2017 over aan een volgend kabinet (zie: kst-29911-157, 1 juni 2017).

Die integrale aanpak ziet toe op preventieve en repressieve maatregelen, die ertoe leiden dat gevaarlijke situaties worden beëindigd, criminele activiteiten met betrekking tot hennepkwekerijen worden voorkomen en bestreden. Voorts wordt beoogd de leefbaarheid in de betreffende buurten en wijken te verbeteren en gevoelens van onveiligheid weg te nemen. Er wordt naar gestreefd om het oneigenlijke gebruik van woonruimten, het illegaal aftappen van elektriciteit, uitkeringsfraude en belastingfraude te beëindigen. Bovendien wordt getracht het wederrechtelijk verkregen voordeel te ontnemen.

De gemeenten binnen de eenheid hebben de algemene regierol ten aanzien van de naleving van het convenant. De operationele regie bij de ontmanteling van hennepkwekerijen is in handen van de politie. De politie onderzoekt of signalen, ingebracht door de convenantpartijen, voldoende aanwijzingen bevatten om een strafrechtelijk onderzoek in te stellen.

2.2.2 'Operatie Hennep'

Met de vorming van de politie-eenheid Den Haag zijn de initiatieven van en de ervaringen uit de korpsen Haaglanden en Hollands-Midden samengevoegd in de Operatie Hennep van februari 2013. Met de aanpak werden betere resultaten beoogd op het vlak van de strafrechtelijke aanpak van de verdachten achter de georganiseerde hennepcultuur en het ontnemen van crimineel verkregen vermogen. Daarnaast moest de informatiepositie verbeterd worden en moest er in samenwerking met de partners een doeltreffende aanpak van de hennepcultuur tot stand worden gebracht.

De Operatie Hennep moest voorzien in een versterking van de hennepaanpak op alle niveaus. Op districtelijk niveau moest er een hennepcoördinator komen en elk basisteam moest een taakaccenthouder hennep hebben. Op eenheidsniveau moest er een hennepcoördinator komen en een portefeuillehouder hennep. Deze versterking moest verder ondersteund worden door een strategisch analist en informatieanalisten voor de districten (DIK's).

2.2.3 Regionaal handhavingsarrangement Drugs

De bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit richt zich op de beëindiging van overlast en gevaarstelling in woningen en lokalen. Drugsoverlast zorgt voor verloedering en overlast in woonwijken, kan leiden tot brandgevaar in panden en gaat regelmatig gepaard met andere vormen van criminaliteit, zoals uitkeringsfraude, belastingontduiking en energiediefstal.

In april 2016 is het regionaal handhavingsarrangement drugs vastgesteld in het RBO. Het handhavingsarrangement vormt het kader voor een eenduidig handhavingsbeleid op gemeentelijk niveau en is onder meer bedoeld om een zogenaamd waterbedeffect tegen te gaan. In het handhavingsarrangement is gekozen voor een zogenaamde minimumvariant; het staat gemeenten vrij om strenger op te treden dan de in de matrix genoemde minimumvarianten.

In het handhavingsarrangement wordt de uitvoering beschreven van artikel 13b Opiumwet / Wet Damocles en van de bouw- en woningregelgeving in combinatie met hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

2.2.4 Uitvoeringsmap integrale aanpak softdrugs

Het RIEC heeft een Uitvoeringsmap Integrale Aanpak Softdrugs voor gemeenten opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van de *best practices* uit het land en informatie van de Landelijke Taskforce Georganiseerde Hennepteelt. De uitvoeringsmap is bedoeld om gemeenten te adviseren en te ondersteunen bij de uitvoering van gemeentelijk drugsbeleid. De uitvoeringsmap bevat algemene informatie, achtergronden van de drugshandel en modeldocumenten om het gemeentelijk drugsbeleid vorm te geven. De modeldocumenten bevatten meerdere opties, zodat gemeenten de ruimte hebben om (lokaal gemaakte) beleidskeuzes in te passen.

De uitvoeringsmap is tevens een raamwerk voor besluitvorming in regionaal verband (regionaal hennepconvenant, een gemeentelijk contactpersoon, een beleidskader en kennisbevordering bij gemeenteambtenaren) en besluitvorming op lokaal niveau (Bibob-beleid, specifieke vergunningsvoorschriften voor coffeeshops, beleidsregels en handhavingsarrangementen, en afspraken met bijvoorbeeld woningcorporaties).

2.3 Actieprogramma over hennep

Naar aanleiding van de B-CBA Hennep is het actieprogramma opgesteld. Het actieprogramma bevat per ketenpartner een aantal actiepunten. De actiepunten zijn hieronder bij elkaar gevoegd onder een aantal noemers.

Informatie-uitwisseling (pilot Hennep)

Met het oog op de integrale aanpak van hennepkwekerijen is het in het bijzonder van belang dat alle partners in de fase ter voorbereiding op een ontmanteling over alle relevante informatie beschikken, zodat in de ruimings- en vervolgfase effectief en efficiënt kan worden gehandeld. In het district Westland - Delft (E) is in maart 2015 gestart met een pilot Hennep van een jaar. Doel van de pilot is het ontwikkelen van een werkwijze om informatie uit te wisselen van de politie naar de gemeenten, en met het RIEC en de Belastingdienst gedurende alle fases van ontmanteling. De pilot is in 2016 geëvalueerd.

Voorlichting en bewustwording: burgers en buurten

Uit de B-CBA Hennep blijkt dat bij sociaal-economisch zwakke bevolkingsgroepen veelvuldig hennepsteelt plaats vindt. Gemeenten ontwikkelen een bewustwordingscampagne (m.n. kwetsbare groepen en/of inwoners van kwetsbare wijken en buurten), bestaande uit voorlichting over de risico's en consequenties van hennepsteelt, zoals een strafblad, loopbaanperspectief, ontbinding van de huurovereenkomst (huisuitzetting), belastingnaheffing, terugvordering van uitkeringen en toeslagen (i.c. bijzondere bijstand etc.) en het stopzetten van bijvoorbeeld schuldhulpverlening.

Voorlichting en bewustwording: private partijen

Uit de B-CBA blijkt dat private partijen bewust of onbewust de hennepcultuur faciliteren. Ze zijn zich niet altijd bewust van de risico's en consequenties van bestuurlijke handhaving met betrekking tot panden die in bezit of in beheer zijn van private partijen, zoals commerciële verhuurders, brancheorganisaties als NVM en VBO. In dit kader zal onderzocht worden of de elders in het land gehanteerde "stoplichtconvenanten" of "huurcheck" ook binnen de eenheid Den Haag kunnen worden ingevoerd.

Afpakken crimineel verkregen vermogen

Een standaard onderdeel in de integrale aanpak van de hennepcultuur is het afpakken van crimineel verkregen vermogen. Integraal afpakken vereist samenwerking tussen politie, OM, Belastingdienst / FIOD en gemeenten. Integraal afpakken, bestaande uit een gestructureerde samenwerking tussen voornoemde partners heeft hoge prioriteit bij de Rijksoverheid. Hiervoor zijn dan ook extra intensiveringsgelden beschikbaar gesteld. Gemeenten kunnen bijdragen aan de integrale aanpak van hennep door de aanpak van bijstandsfraude en het intrekken van vergunningen.

Politie: opsporing

De politie geeft prioriteit aan de opsporing van grootschalige kwekerijen en de verwevenheid met criminele structuren. Voor wat betreft de kleinschalige hennepcultuur wordt vooral ingezet op ontmanteling. Bij de strafrechtelijke aanpak legt de politie de focus op de criminele structuren achter de hennepcultuur.

Politie: organisatie en coördinatie

De portefeuillehouder Hennep van de eenheid Den Haag ziet er op toe dat met ingang van 2015 direct na de ontruiming van een hennepkwekerij een zogenaamd Hennep Informatie Bericht (HIB) aan de gemeente wordt verstrekt. Dit gebeurt door de districtelijke hennepcoördinatoren van de politie en desgevraagd wordt een bestuurlijke rapportage opgesteld ten behoeve van de bestuurlijke handhaving.

Gemeenten: bewustwording

Gemeentebestuurders dienen zich bewust te zijn van verschillende vormen van ondermijning en signalen hiervan te herkennen. Bij de gemeente is een vaste contactpersoon aangewezen voor coördinatie van informatie-uitwisseling binnen de gemeentelijke diensten. Ook dienen gemeentefunctionarissen, zoals BOA's, leerplichtambtenaren, inspecteurs etc. getraind te worden in het herkennen van signalen van ondermijnende misdaad, bijvoorbeeld door de training "meervoudig kijken".

Gemeenten, RIEC en RSIV: bestuurlijk instrumentarium

Ten behoeve van de bestuurlijke handhaving binnen gemeenten zullen het RSIV en het RIEC het bestuursrechtelijke instrumentarium optimaliseren en uitdragen (o.a.

huisvestingsverordening, bestuurlijke boete, Wet Damocles). Gemeenten binnen het district dienen het handhavingsinstrumentarium eenduidig in te zetten. Verder dienen betrokken gemeenten-ambtenaren hierin getraind en geschoold te worden. Ook dienen banken en hypotheeknemers geïnformeerd te worden over aangetroffen hennepkwekerijen.

Strafrechtelijke en fiscale aanpak

Het Openbaar Ministerie (OM) is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde. Hennepsteelt is strafbaar gesteld in de Opiumwet. Voor de integrale aanpak dient het OM voorafgaand aan een ontmanteling van een hennepkwekerij relevante strafvorderlijke gegevens te verstrekken aan de partners. Dit ten behoeve van de (aanvullende) bestuurlijke interventies. Om de Belastingdienst in staat te stellen optimaal bij te dragen aan de integrale aanpak, zal de Belastingdienst na de ruiming van een hennepkwekerij via het Afpakteam (samenwerking tussen politie en OM) van relevante (beslag)informatie worden voorzien.

De Belastingdienst draagt bij aan de versterking van de integrale informatiepositie door vroegtijdig informatie te verstrekken over subjecten en plaatsen ten behoeve van het integraal afpakken.

3 Evaluatie

3.1 Uitvoering

Uit oogpunt van praktische uitvoerbaarheid is er voor gekozen de evaluatie middels een antwoordformulier (zie bijlage 1) aan de partners toe te sturen. Voor de districten is dat geschied via de (beleids-)adviseurs van politie op de districten. Deze ingevulde antwoordformulieren zijn in maart 2017 via de beleidsadviseurs van politie van de districten verspreid onder de gemeenten, met het verzoek deze begin april 2017 ingevuld terug te sturen. Vervolgens is verzocht om op districtsniveau de resultaten te bespreken met het RSIV. Voor de gemeente Den Haag is er voor gekozen om de districten Den Haag Centrum (A), Den Haag West (B), en Den Haag Zuid (C) ten behoeve van de evaluatie bij elkaar te voegen en de resultaten te bespreken met de accounthouders van de districten.

De antwoordformulieren zijn niet in ieder district even uitgebreid voorzien van een toelichting. In het ene district is per gemeente het antwoordformulier ingevuld en terug gestuurd, in het andere district is het antwoordformulier ingevuld voor de gemeenten gezamenlijk. Om wat meer 'beeld en geluid' te krijgen is verzocht om de stand van zaken in de afzonderlijke (beleidsmatige) vooroverleggen voor de districtscolleges te bespreken met het RSIV. Ter aanvulling daarvan is er (telefonisch en mail-) contact geweest met een aantal gemeenten om de stand van zaken nader toe te lichten.

3.1.1 Kanttekeningen

Het actieprogramma laat een behoorlijke ruimte voor de wijze waarop de actiepunten worden uitgevoerd en voor de terugkoppeling van de activiteiten en resultaten. Er bleek dan ook een ruime mate van variatie in de beantwoording. Daardoor is er geen 'kwantitatieve meetlat' ontwikkeld waarlangs districten en individuele gemeenten kunnen worden gerangschikt naar de mate waarin effectief uitvoering is gegeven aan het actieprogramma.

Dat laat onverlet dat in de gesprekken met de districten en gemeenten een aantal gemeenschappelijke aspecten of rode draden kon worden gesignaleerd. Deze kunnen worden beschouwd als bepalend of randvoorwaardelijk voor de uitvoering van de integrale aanpak van de hennepsteelt. Ook zijn er verschillen tussen districten en tussen gemeenten binnen districten zichtbaar. Bepaalde structuren, processen en activiteiten kunnen als waardevol worden beschouwd.

3.2 Uitkomsten

Hieronder worden zowel generieke en structurele aspecten beschreven als de afzonderlijke actiepunten uit het actieprogramma. Er is voor gekozen om daar waar mogelijk de actiepunten te clusteren en in gezamenlijkheid te bespreken.

3.2.1 Informatie-uitwisseling (pilot Hennep)

In District Westland-Delft (E) heeft in 2015-2016 een pilot Hennep gedraaid, bedoeld om een werkwijze te ontwikkelen voor informatie-uitwisseling van met name de politie naar de gemeenten, het RIEC en de Belastingdienst gedurende alle fases van ontmanteling. De werkwijze omvatte M-meldingen (Meld Misdaad Anoniem) over kwekerijen in woningen binnen twee weken na binnenkomst door gemeenten, politie, OM en de Belastingdienst met informatie te verrijken. Vervolgens wordt deze uitgewerkt in een voorstel dat strafrechtelijke en/of bestuurlijke en/of fiscale maatregelen bevat. De instap en ruiming zouden uiterlijk twee weken na binnenkomst van de melding plaats moeten vinden. In juni 2016 is de pilot besproken in het districtscollege.

Al gauw bleek het aantal M-meldingen achter te blijven bij de verwachting, waarop is besloten om ook bedrijfspanden in de pilot te betrekken en ook andere meldingen dan M-meldingen (mits niet spoedeisend). Gedurende de pilot kwamen in totaal 67 signalen van een hennepkwekerij binnen, hetgeen leidde tot 33 ruiming. In twaalf gevallen betrof het een M-melding. In negen gevallen bleek er geen hennepkwekerij aanwezig te zijn.

De bevindingen van de deelnemende partners (gemeenten, politie, RIEC en de Belastingdienst) leidden tot het instellen van een districtelijk hennepteam van de politie en tot (voorstellen met betrekking op) de verbetering van de informatie-uitwisseling tussen de partners.

Districtelijk hennepteam van de politie

Hoewel de inrichting van een districtelijk hennepteam van de politie pas in de laatste fase van de pilot voltooid is (februari 2016), heeft het wel direct tot positieve resultaten geleid. Zo zijn de transparantie in de communicatie, de kwaliteit van de stukken (o.a. hennep informatie berichten en bestuurlijke rapportages) en de snelheid waarmee ze tot stand kwamen (het proces) sterk verbeterd.

Informatie-uitwisseling

Ook de werkwijze in de pilot verdient opvolging in de bestaande processen. Het blijkt dat politie-informatie en actiebereidheid door de politie een belangrijke succesfactor is voor integrale samenwerking. Gelet op deze voorbereidingstijd zijn niet alle meldingen geschikt voor de werkwijze van de pilot. Snel interveniëren is soms noodzakelijk, bijvoorbeeld in geval van gevaarstelling. Het RIEC meent dat de voorbereidingstermijn kan worden verkort tot één week indien de bevraging aan de Belastingdienst wordt vereenvoudigd. Verder stelt de Belastingdienst dat voor een fiscale afdoening als onderdeel van een strafrechtelijke afdoening, de Belastingdienst vroegtijdig over het hennepdossier (ontmantelings-PV en ontnemingsrapport) beschikt, conform de afspraken in de landelijke Taskforce Hennep, en niet pas van het OM ontvangt na de afdoeningsbeslissing of de rechterlijke uitspraak.

Ook in districten (o.a. Leiden – Bollenstreek (F) en Alphen a/d Rijn – Gouda (G)) is men ook gestart met de werkwijze waarbij de politie direct na de ontmanteling van een hennepkwekerij een HIB verstrekt aan de andere partners.

3.2.2 Voorlichting en bewustwording: burgers en buurten

Aan de hennepsteelt zitten ernstige risico's en consequenties. In het actieprogramma wordt aandacht besteed aan voorlichting en bewustwording, met name aan kwetsbare groepen en/of inwoners van kwetsbare wijken en buurten. Naast een strafblad, een verslechterd loopbaanperspectief, huisuitzetting en beperkingen in voorzieningen zoals schuldhulpverlening, kunnen (gemeentelijke) uitkeringen, bijstand en toeslagen worden stopgezet en teruggevorderd, kan de huurovereenkomst worden ontbonden en kan de Belastingdienst naheffingen opleggen.

Voorlichting aan en bewustwording van kwetsbare groepen en/of inwoners van kwetsbare wijken en buurten hangt vooral samen met de interventies die de partners daadwerkelijk uitvoeren, zoals het uitdelen van (hennep)fliers, (hennep)geurkaarten, posters en in een enkel geval het opzetten van een (hennep)tent tijdens een ruiming. Met andere woorden, zonder interventie geen (aanleiding voor) actieve voorlichting en bewustwording. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in de districten waar een (flexibel) hennepsteam actief is, de districten Den Haag Zuid (C), Westland - Delft (E) en Alphen aan den Rijn – Gouda (G) er meer werk wordt gemaakt van voorlichting en bewustwording.

In ieder district is (met name) in 2015 geïnvesteerd in voorlichting en bewustwording. In district Leiden – Bollenstreek) heeft de gemeente Oegstgeest een voorbeeldbrief opgesteld voor particuliere huiseigenaren en verenigingen van eigenaren (VvE's) en publiceert de gemeente Katwijk iedere sluiting op basis van de Opiumwet in de lokale media en geeft de woningcorporatie in Katwijk periodiek daar aandacht aan in de verhuurderskrant.

In district Den Haag Zuid (C) is in 2015 een Integraal projectteam Hennep opgericht, waaraan de gemeente, de woningcorporaties en de politie deelnemen. Het Integraal projectteam Hennep richt zich op preventie en het tegengaan van fraude met huurcontracten. Er zijn voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd in buurten en wijken waarbij voorlichtingsmateriaal is verstrekt, zoals posters en de hennepflier, een hennep-geurkaart en een MMA-kaart (Meld Misdaad Anoniem). Ook werd de lokale TV-zender geïnformeerd over ruiming van hennepkwekerijen.

3.2.3 Voorlichting en bewustwording: private partijen

Het actieprogramma heeft ook voorzien in voorlichting en bewustwording bij private partijen, die de hennepsteelt onbewust of onbedoeld faciliteren. Ook zij (bijv. commerciële verhuurders) zijn zich niet altijd bewust van de risico's en consequenties van bestuurlijke handhaving, bijvoorbeeld met betrekking tot panden die in bezit of in beheer zijn. Woningcorporaties zijn doorgaans beter geïnformeerd en werken ook nauw samen met een aantal gemeenten bij de bestrijding van de hennepsteelt.

Het integraal projectteam Hennep in district Den Haag Zuid (C) heeft in de afgelopen twee jaren veel geïnvesteerd in bewustwording door presentaties te geven aan corporaties (hoe herkent men signalen en waar moet men melden). In samenwerking met de Haagse Pandbrigade zijn afspraken gemaakt met woningcorporaties op het terrein van (ontbinding van) huurcontracten en voorlichting. In de voormalige politieregio Hollands-Midden is in 2010 met alle woningcorporaties een

samenwerkingsconvenant afgesloten en zijn in 2015 alle makelaars aangeschreven met voorlichting over de risico's, consequenties en bestuurlijke maatregelen bij de hennepsteelt.

3.2.4 Afpakken crimineel verkregen vermogen

In districten Westland – Delft (E) en Alphen aan den Rijn – Gouda (G) wordt standaard integraal samengewerkt tussen politie, OM, Belastingdienst / FIOD en gemeenten om het crimineel verkregen vermogen af te pakken. De politie heeft toegezegd om een projectleider en een financieel analist bij het RIEC te werk te stellen om o.a. de samenwerking bij het integraal afpakken te faciliteren. District Alphen aan den Rijn – Gouda (G) heeft een voorstel gedaan voor maatwerk casuoverleggen; deze is nog niet overgenomen.

3.2.5 Politie: opsporing

In de B-CBA en in het actieprogramma is aangegeven dat de politie prioriteit geeft aan de opsporing van grootschalige kwekerijen en de verwevenheid met criminele structuren en dat, voor wat betreft de kleinschalige hennepsteelt, vooral ingezet moet worden op ontmanteling.

De hennepmonitor laat voor de eenheid Den Haag 438 geruimde hennepkwekerijen in 2016 zien.² Dat is een vergelijkbaar aantal als in 2010 (445), terwijl in de jaren 2013, 2014 en 2015 er respectievelijk 642, 556 en 570 hennepkwekerijen werden geruimd. De periode van het actieprogramma laat dus een daling zien van het aantal geruimde hennepkwekerijen.

Er zijn ook verschillen tussen de districten waarneembaar. Zo zijn er in district G in 2016 86 hennepkwekerijen geruimd, terwijl district F op ongeveer de helft daarvan (41) blijft steken. In onderstaande tabel zijn de aantallen weergegeven. Er zijn geen mogelijke verklaringen bekend, anders dan de investeringen die in de aanpak van de hennepsteelt worden gedaan.

District	Aantal Hennepkwekerijen
Den Haag (A,B, C)	202
District D	57
District E	52
District F	41
District G	86
Totaal Eenheid Den Haag	438

² De hennep-monitor is een IT-applicatie dat de politie in gebruik heeft. Met deze applicatie kan de politie voor incidenten, thema's etc. een monitor maken. De hennepmonitor is eind 2015 in gebruik genomen. De gegevens over 2016 zijn niet 1 op 1 te vergelijken met de voorgaande jaren. De cijfers zijn vanwege de niet volledige invoer van meldingen in het systeem (helaas) beperkt betrouwbaar.

In de districten Den Haag Zuid (C) en Westland – Delft (E) en Alphen a/d Rijn – Gouda (G) is een permanent hennepteam van de politie actief. In het districten F wordt uit de basisteams hennepteams samengesteld als er “rooidagen” worden gepland. Het hennepteam in district Den Haag Zuid (C) is ook betrokken bij de communicatie via de lokale media. Zichtbare acties leiden tot meer meldingen. Er is schaarste in opsporingscapaciteit en prioritering vindt plaats in het districtelijk overleg opsporing (DOS) met het OM en in het districtelijk informatie overleg (DIO) met RIEC.

3.2.6 Politie: organisatie en coördinatie

In het actieprogramma wordt aan de politie een belangrijke rol en grote verantwoordelijkheid toegeedeeld. De regionale en districtelijke hennepcoördinatoren hebben o.a. de taak om (binnen 3 dagen) na iedere ruiming van een hennepplantage een zogenaamd Hennep Informatiebericht (HIB) aan de gemeente te verstrekken. In het district Westland – Delft (E) gebeurt dat binnen 48 uur. De gemeente kan de politie ook vragen om (binnen twee weken na aanvraag) een bestuurlijke rapportage op te stellen ten behoeve van bestuurlijke handhaving.

Met de *Operatie Hennep* heeft de politie in 2013 een doorontwikkeling ingezet van een integrale benadering voor de eenheid Den Haag, waarbij het opsporen van personen en organisaties achter de kwekerijen en het afpakken van criminele winsten centraal staan. De politie stond voor ogen om op alle niveaus (eenheid, district en team) kennis en coördinatie op het thema hennep te beleggen. Anno 2017 is bovenstaande werkwijze nog niet in ieder district voldoende ingevoerd.³ Zo is er nog niet in ieder district een hennepcoördinator aangewezen. Aan de minimale basis op districtsniveau is nog niet voldaan. Ook is de informatiepositie met betrekking tot de grotere criminele netwerken in de hennep nog onvoldoende. De nadruk is in de afgelopen jaren te veel komen te liggen op het ontmantelen van hennepkwekerijen en te weinig op de opsporing. De politie erkent de situatie en ontwikkelt een voorstel dat onder meer is gericht op het versterken van de informatiepositie over de georganiseerde hennepsteelt en investeringen in de structuren en processen met betrekking tot de hennepaanpak.

Onderdeel van de versterking is de Coördinatie tafel hennep; het scharnierpunt tussen de opsporing, handhaving en informatie en bedoeld om de aanpak van hennep in de eenheid te coördineren en aan te jagen. Aan de Coördinatie tafel hennep schuiven politie, OM en het RIEC aan.

De terugkoppeling van de gemeenten ondersteunt bovenstaand beeld en de wensen van de gemeenten zijn ook in lijn met hoe de politie denkt over de inrichting en verbetermaatregelen.

---

³ Toelichting portefeuillehouder hennep, Politie eenheid Den Haag, in het kernteam RIEC van 3 juli 2017.

3.2.7 Gemeenten: bewustwording

In het actieprogramma komt een aantal handreikingen uit de uitvoeringsmap terug, zoals het aanwijzen van een vaste contactpersoon voor de coördinatie van informatie-uitwisseling binnen de gemeentelijke diensten, en het voorlichten en trainen van gemeenteambtenaren (OOV), zoals BOA's, leerplichtambtenaren, inspecteurs, etc., bijvoorbeeld door de training "meervoudig kijken".

In ieder district is geïnvesteerd in het voorlichten en trainen van gemeenteambtenaren. De mate waarin gemeenten hebben geïnvesteerd varieert. Sommige gemeenten geven aan dat geen specifieke voorlichting of training is gegeven, maar dat deze in de reguliere (werk)processen zijn opgenomen. Andere gemeenten geven aan dat het al weer enige tijd geleden is dat er een voorlichtingsbijeenkomst werd georganiseerd. Verschillende gemeenten geven aan gebruik te hebben gemaakt van de uitvoeringsmap en de diensten van het CCV.

3.2.8 Gemeenten, RIEC en RSIV: bestuurlijk instrumentarium

In het actieprogramma is opgenomen dat op het niveau van het district en zo mogelijk op het niveau van de eenheid consequent een zoveel mogelijk eenduidig bestuursrechtelijk instrumentarium wordt gehanteerd. Alle gemeenten passen het bestuursrechtelijk instrumentarium toe, maar gemeenten binnen een district kunnen wel verschillen in de mate van toepassing, afhankelijk van bijvoorbeeld het lokale softdrugsbeleid.

Zo voert de gemeente Katwijk in district Leiden – Bollenstreek (F) een *zero tolerance* beleid op het gebied van drugs, terwijl andere gemeenten in het district wat minder stringent zijn, maar wordt in het algemeen wel het Damoclesbeleid toegepast.

Onderzoek Kikker

In de zomer van 2014 ontving de politie verschillende signalen dat het gebruik en de handel in drugs onder (soms zeer jonge) minderjarigen in Katwijk op forse schaal plaatsvond. In een strafrechtelijk onderzoek werden twee hoofddealers en 85 minderjarige afnemers in de leeftijd van 11 tot 17 jaar geïdentificeerd. De dealers benaderden scholieren ("lopers") met de vraag of ze geld wilden verdienen door de geleverde drugs aan medescholieren te verkopen. De "lopers" mochten een deel van het verdiende geld zelf houden. De minderjarige gebruikers zagen zelf geen kwaad in het roken van een jointje; de ouders en andere personen in de omgeving waren vaak niet op de hoogte van het drugsgebruik, of zagen het niet als een probleem.

Naast het opsporingsonderzoek naar de daders hebben de gemeente Katwijk en de politie ingezet op de bewustwording van het probleem. De minderjarige gebruikers werden met hun ouders op het politiebureau uitgenodigd, waar zij, in bijzijn van hun ouders een verklaring hebben kunnen afleggen over hun vermeende drugsgebruik. Daarnaast heeft de gemeente Katwijk een voorlichtingsavond gehouden en zijn alle 84 minderjarige gebruikers naar Bureau HALT doorgestuurd voor een leerstraf en is met de ouders een passen zorgaanbod overeengekomen.

Verder vindt er tussen gemeenten op 'bovenlokaal' niveau samenwerking plaats. Op districtelijk niveau zoeken enkele gemeenten elkaar op om afspraken te maken om bijvoorbeeld het bestuurlijk handavingsinstrumentarium met elkaar te ontwikkelen of af te stemmen. Zo werken Leiden en enkele buurgemeenten samen en hebben Hillegom, Lisse en Teylingen de krachten gebundeld in een gezamenlijke ambtelijke organisatie.

3.2.9 Strafrechtelijke en fiscale aanpak

De strafrechtelijke component in de integrale aanpak van de georganiseerde hennepcultuur is van groot belang. De informatie die voortkomt uit het opsporingsonderzoek stelt de andere partners in staat om aanvullend bestuurlijk op te treden of fiscale interventies uit te voeren. In het actieprogramma is opgenomen dat het OM voorafgaand aan een ontmanteling van een hennepkwekerij de Belastingdienst en de gemeente informeert.

In district Westland-Delft (E) wordt naar aanleiding van de pilot Hennep de Belastingdienst door het Afpakteam van politie en OM, na de ontruiming van een hennepkwekerij voorzien van relevante (beslag)informatie. In district Alphen a/d Rijn – Gouda wordt noch door het OM, noch door de politie vooraf informatie gedeeld met de gemeente.

De Belastingdienst en het Openbaar Ministerie hebben een "samenloopregeling", waarin afgesproken is dat het OM contact opneemt met de Belastingdienst wanneer er een ontnemings-component in een strafzaak zit. Bij de samenwerking tussen het Openbaar Ministerie en de Belastingdienst in ontnemingszaken geldt dat de Belastingdienst na 5 jaar geen belasting meer kan heffen op "niet-aangegeven inkomsten". In strafzaken, waarin de ontneming het sluitstuk is, komt die verjaringstermijn al gauw in beeld. Vroegtijdige samenwerking tussen het Openbaar Ministerie en de Belastingdienst kan ook verhinderen dat niet-aangegeven vermogen in financiële constructies kan worden verhuuld.

4 Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de evaluatie kan een aantal conclusies worden getrokken en aanbevelingen worden gedaan. Hieronder wordt eerst een aantal conclusies getrokken, waarna de aanbevelingen worden gedaan. Er is voor gekozen om een beperkt aantal conclusies te trekken en aanbevelingen te doen, omdat de ervaring leert dat enkele meer diepgaande aanbevelingen vaak meer resultaat opleveren dan een grote hoeveelheid aanbevelingen met een beperkte reikwijdte.

4.1 Conclusies

Zoals in de inleiding is aangegeven, omvat het actieprogramma hennep niet de volledige reikwijdte van het gevoerde drugsbeleid en de handhaving binnen de regio, maar is vooral ingezet op een aantal concrete actiepunten. In de evaluatie zijn, naast deze concrete actiepunten, ook meer structurele aspecten beoordeeld, bijvoorbeeld de wijze waarop de aanpak binnen de regio is georganiseerd. Deze structurele aspecten komen dan ook in de conclusies van de evaluatie terug.

Geen verbetering van resultaten

De uitvoering van het actieprogramma hennep laat voor wat betreft de geruimde hennepkwekerijen geen positief resultaat zien. Terwijl het actieprogramma gezien kan worden als een investering in de aanpak van de hennepsteelt, lijkt het aantal geruimde hennepkwekerijen in 2016 (436) terug te lopen ten opzichte van de jaren ervoor (642-556). Eind 2015 is met de hennepmonitor een nieuwe registratiewijze ingevoerd, waardoor de cijfers over 2016 niet zonder meer te vergelijken zijn met de voorgaande jaren. Er zijn daarom uit de beschikbare cijfers geen sluitende conclusies te trekken. Een mogelijke verklaring voor het beeld van 'geen verbetering van resultaten' is een vermindering van de investeringen in de aanpak van de hennepsteelt.

Raamwerk van afspraken en structuren voor samenwerking

De integrale aanpak van hennep wordt voldoende ondersteund door afspraken tussen partners en structuren van samenwerking. Toch verloopt de samenwerking niet soepel of wordt onvoldoende gebruik gemaakt van de bestaande mogelijkheden. Uit de teruglopende resultaten blijkt dat het ook beter kan.

Gemeenten moeten focus blijven houden

Met het Hennepconvenant, het handavingsarrangement en districtelijke plannen van aanpak op hennep bestaat er een heel stelsel van afspraken over de aanpak van de (georganiseerde) hennepsteelt in de regio. Toch blijkt uit de hennepmonitor en deze evaluatie dat de inzet op de hennepaanpak en de prestaties dalen. Kortom: er is genoeg beleid, maar er wordt te weinig uitgevoerd.

De bestuurlijke aanpak van drugscriminaliteit richt zich op de beëindiging van overlast en gevaarstelling in woningen en lokalen. Drugsoverlast zorgt voor verloedering en overlast in woonwijken, kan leiden tot brandgevaar in panden en gaat regelmatig gepaard met andere vormen van criminaliteit, zoals uitkeringsfraude, belastingontduiking en energiediefstal. De gemeenten voeren de regie op het lokale handhavingsbeleid, hier wordt geconstateerd dat niet in alle gemeenten de regie even strak ter hand wordt genomen. Bij achterblijvende resultaten is het aan de gemeenten om de partners aan te spreken op de te plegen inzet en de gemaakte afspraken.

Politie als belangrijke partner

Hoe je het wendt of keert, in de aanpak van hennep heeft de politie een belangrijke rol. Immers, aan een (integrale) interventie op een hennepkwekerij ligt veelal politie-informatie ten grondslag. Verder is de politie, als regionale actor in zowel de strafrechtelijke als de bestuurlijke handhaving een belangrijke partner in de regionale samenwerking bij de bestrijding van de hennepsteelt. Dat betekent dat de gezamenlijke prestaties in de aanpak van de hennepsteelt (uitgedrukt in bijvoorbeeld geruimde hennepkwekerijen) welhaast onvermijdelijk een dalende trend laten zien, als de politie niet blijft investeren in de regie, structuren en organisatie.

Samenwerking

In enkele districten laat de nauwe samenwerking tussen partners (met name gemeente en politie) zien dat er successen kunnen worden geboekt in de bestrijding van de georganiseerde hennepsteelt. Als mensen de ruimte hebben om vernieuwende initiatieven te nemen in de aanpak om zichtbaar te zijn en interventies te plegen, dan vertaalt zich dat in de resultaten.

4.2 Aanbevelingen

De integrale bestrijding van de georganiseerde hennepsteelt heeft prioriteit, niet alleen uit het oogpunt van bestrijding van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit, maar ook uit het oogpunt van gevaarstelling en de leefbaarheid en sociale samenhang in wijken en buurten. In deze evaluatie is vastgesteld dat er voldoende plannen van aanpak zijn opgesteld en afspraken zijn gemaakt om een stevige aanpak van de georganiseerde hennepsteelt uit te voeren.

Onderstaande aanbevelingen zijn dan ook niet nieuw, maar dienen eerder gezien te worden als een beknopte samenvatting van wat de samenwerkende partners eerder al hebben afgesproken te zullen doen om de georganiseerde hennepsteelt aan te pakken.

Kennis van de afspraken in het hennep-convenant

Bevestig de bestaande afspraken tussen partners en binnen organisaties. We hebben ons zelf en elkaar te weinig aan de gemaakte afspraken gehouden. Op zowel landelijk als regionaal niveau is vastgesteld dat de aanpak van de georganiseerde hennepsteelt prioriteit heeft om redenen van criminaliteit, gevaarstelling, aantasting leefbaarheid.

In het regionaal hennepconvenant en het handhavingsarrangement drugs staan de afspraken genoemd. De samenwerkende partners dienen te beoordelen of de gemaakte afspraken ook zijn nagekomen.

De uitvoeringsmap integrale aanpak softdrugs bevat handvatten voor een gemeentelijk drugsbeleid. In ieder district dient een inventarisatie gemaakt te worden van het gemeentelijk drugsbeleid. Gemeenten die nog geen Damocles-beleid voeren, dienen deze heel snel in te voeren om daarmee uitvoering te geven aan de gemaakte afspraken.

Hennepteam per district

De Operatie Hennep van de politie gaf aan op welke wijze de politie een adequate voorziening (structuren, processen en mensen) trof om een stevige aanpak van de georganiseerde hennep teelt tot stand te brengen. In de afgelopen jaren zijn de inspanningen en resultaten in de aanpak van de georganiseerde hennep teelt terug gelopen. De portefeuillehouder hennep van de politie heeft de belangrijkste maatregelen uit de “Operatie Hennep” nogmaals onder de aandacht gebracht bij de eenheid. Daarmee bevestigt de politie het nut en de noodzaak van een aantal versterkingen op eenheidsniveau, districtsniveau en lokaal. Deze versterkingen zien o.a. op (de samenhang tussen) de opsporing, de handhaving en de informatiehuis-houding.

Als onderdeel van het organiserend vermogen van de politie, dient in ieder district een hennep team beschikbaar te zijn. De minimale variant is dan dat een team wordt samengesteld uit de basisteams om “rooidagen” te organiseren. Dat laat onverlet dat ook op ad hoc-basis ruiming van hennepkwekerijen noodzakelijk is (bijv. vanwege gevaarstelling). Het is aan de politie om een voorstel te doen voor een werkbaar uitvoering.

Informatiedeling voorafgaand aan de ruiming

De voorbeelden van goed verlopende integrale samenwerking in de hennepaanpak zijn er. Aan de coördinatietafel hennep, ongeacht of deze regionaal of lokaal / districtelijk is georganiseerd, kan informatie gedeeld worden zodat handhavingsacties (“rooidagen” etc.) goed voorbereid kunnen worden om zo maximaal rendement te behalen. Het is vaak beter vooraf informatie met elkaar te delen dan achteraf enkel een Hennep Informatie bericht (HIB) op te stellen. De afspraken en structuren voor integrale samenwerking zijn er; maak er gebruik van!

Gemeentelijke aanjaagfunctie

De ondermijnende effecten van (georganiseerde) hennep teelt en andere vormen van georganiseerde misdaad laten zich duidelijk voelen in wijken en buurten. Daarmee is ondermijnende misdaad (i.c. hennep teelt) niet alleen een strafrechtelijk probleem, maar ook een sociaal-maatschappelijk probleem. Alleen een georganiseerde overheid is in staat met kans op succes de strijd aan te gaan met de georganiseerde, ondermijnende misdaad. De gemeente dient de integrale aanpak van hennep aan te jagen, zowel vanuit haar gezagsrol (naar de politie) als vanuit het gemeentelijk handhavingsinstrumentarium

RSIV regionaal samenwerkingsverband integrale veiligheid

(o.a. uitvoeringsmap integrale aanpak softdrugs). De voorbeelden laten zien dat de gemeentelijke aanjaagfunctie werkt.

CONCEPT

Bijlage: Antwoordformulier evaluatie actieprogramma Hennep

nr	Bron	onderwerp	Actiehouder	Actie	Deadline	Status/ stand van zaken
1a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Informatie-uitwisseling	Gemeenten/politie/OM/RIEC/ Belastingdienst District E	Uitvoering pilot Informatiedeling Hennep District E met als doel te komen tot een werkwijze op het terrein van informatie-uitwisseling in alle fases in het proces van ontmanteling, te beginnen bij de voorbereidingsfase. In het eerste kwartaal van 2015 wordt met deze pilot gestart, waarbij het voortouw bij de politie ligt.	31-12-2015	Pilot district E gestart 15/3/2015
2a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Voorlichting en bewustwording	Gemeenten	Voorlichting door de verschillende partners over de gevolgen van hennep op het terrein uitkeringen en toeslagen, bestaande uit het stopzetten en terugvorderen daarvan; ontbinden huurovereenkomst; naheffingen door de belastingdienst e.d.		
2b	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Voorlichting en bewustwording	Gemeenten	Ontwikkelen van een probleemgerichte bewustwordingscampagne, bestaande uit het vertellen van de risico's, zoals het krijgen van een strafblad, loopbaanperspectief, huisuitzetting e.d.		
2c	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Voorlichting en bewustwording	Gemeenten	Voorlichting op het gebied van de mogelijkheden van verzorgingsstaatarrangementen (b.v. met betrekking tot schuldsanering, bijzondere bijstand).		
2d	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Voorlichting en bewustwording	Gemeenten	Ontwikkelen van lokale initiatieven waar preventie, zorg en veiligheid samenkomen voor kwetsbare groepen of risicowijken en waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van bestaande structuren		
3a	Actieprogramma	Voorlichting en	RSIV	Onderzocht dient te worden welke private partijen, zoals		Niet voor district

	hennep irt vastgoed	bewustwording		brancheorganisaties NVM en VBO hierin samen met de veiligheidspartners een rol spelen. In dit kader zal worden onderzocht of de elders in het land gehanteerde stoplichtconvenanten of huurcheck toepasbaar zijn in deze eenheid. Het Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (RSIV) heeft hierin het voortouw.		
4a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Afpakken crimineel verkregen vermogen	Politie	De komende jaren zal het integraal afpakken worden geoptimaliseerd doordat de samenwerking tussen de verschillende partners, bestaande uit onder meer politie, OM, Belastingdienst/FIOD en gemeenten, zal worden versterkt. Integraal afpakken, bestaande uit een gestructureerde samenwerking tussen bovengenoemde partners heeft hoge prioriteit bij het Rijk, waarvoor dan ook extra intensiveringsgelden beschikbaar zijn gesteld. Gemeenten kunnen bijvoorbeeld bijdragen door de aanpak van bijstandsfraude en/of door het intrekken van vergunningen.		
4b	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Afpakken crimineel verkregen vermogen	Politie/RIEC	De Nationale Politie heeft incidentele middelen toegezegd om een projectleider en financieel analist bij het RIEC te werk te stellen, waarbij de taak van de projectleider bestaat uit het afstemmen van diverse werkprocessen van de ketenpartners, met het oog op het afpakken van crimineel verkregen vermogen.		Niet voor district
5a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Politie	Politie	Focus in de aanpak van de politie. Dit betekent dat deze vooral ligt op het strafrechtelijk onderzoek naar criminele structuren achter de hennepkwekerijen. In verband met de schaarse opsporingscapaciteit moeten er echter prioriteiten worden aangebracht.		
5b	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Politie	Politie	Prioriteit wordt in de opsporing gelegd bij de grootschalige kwekerijen gezien de omvang van de henneproductie en de verwevenheid met criminele structuren. Dit is met name interessant voor de Belastingdienst, die in het kader van de integrale aanpak een prominente rol kan en wil vervullen. Tegelijkertijd wordt de ruiming van kleinschalige kwekerijen gecontinueerd. De nadruk ligt hier op het beëindigen van de illegale situatie en overlast c.q. gevaarzetting. Indien er sprake is van opsporingsindicaties pleegt de politie ook hier		

				uiteraard opsporingsonderzoek.		
6a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Politie	Politie	De portefeuillehouder hennep van de Politie Eenheid Den Haag ziet erop dat met ingang van 2015 direct na de ruiming een Hennep Informatie Bericht (HIB) naar de betreffende gemeente wordt gestuurd. De regionale en districtelijke hennepcoördinatoren van de politie hebben hierbij een belangrijke stimulerende rol.	Jan 2015	
6b	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Politie	Politie	Indien een gemeente op basis van het HIB voornemens is bestuursrechtelijke maatregelen te treffen en voor dit doel nadere informatie behoeft, stuurt de politie binnen redelijke termijn (maatwerk) op verzoek een bestuurlijke rapportage.		
7a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Gemeenten	Gemeenten	Coördinatie door een vaste contactpersoon (functionaris) binnen een gemeente, waar interne dan wel externe informatie samenkomt en van daaruit wordt uitgezet naar relevante partners (postbusfunctie). Deze functionaris draagt zorg voor afstemming binnen de integrale samenwerking en monitort de uitvoering.		
7b	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Gemeenten	Gemeenten	Opleiden van uitvoerende gemeentefunctionarissen, zoals boa's, leerplichtambtenaren, inspecteurs. bijvoorbeeld door de training 'Meervoudig Kijken', met het doel hen bewust te maken van de verschillende vormen van ondermijning en signalen te herkennen.		
8a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Gemeenten	Gemeenten	Met ondersteuning van het RSIV/RIEC optimaliseren de gemeenten het bestuursrechtelijk instrumentarium. Dit kan betekenen dat een Huisvestingsverordening door de gemeenteraad moet worden vastgesteld ten behoeve van het opleggen van een bestuurlijke boete. Een bestuurlijke boete, die kan worden toegepast jegens facilitators die hebben meegewerkt aan het onttrekken van een woning aan de woningvoorraad (wegens het inrichten van een hennepkwekerij). Ook toepassing van art. 13b Opiumwet (Wet Damocles) behoort tot e mogelijkheden.		

8b	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Gemeenten	Gemeenten	Stimuleren dat op het niveau van het district en zo mogelijk op het niveau van de eenheid consequent een zoveel mogelijk eenduidig bestuursrechtelijke instrumentarium wordt gehanteerd.		
8c	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Gemeenten	Gemeenten met ondersteuning RIEC	Extra scholing op het gebied van bestuursrecht kan noodzakelijk zijn, hierbij kan het RIEC een intermediaire rol vervullen. In dit kader biedt het RIEC handboek Uitvoeringsmap Integrale Aanpak Softdrugs Eenheid Den Haag) met betrekking tot e bestuursrechtelijke aanpak ondersteuning, in de vorm van modelformulieren e.d.		
8d	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Gemeenten	Gemeenten	Er wordt naar gestreefd dat de banken als hypotheeknemers worden geïnformeerd ver aangetroffen hennepkwekerijen in een pand waarop de hypotheek rust. Indien noodzakelijk zullen hiertoe convenanten worden afgesloten tussen de betrokken gemeenten en de brancheorganisatie (Nederlandse Vereniging van Banken), bijvoorbeeld conform de systematiek van de gemeente Den Haag.		OM: hiervoor loopt een landelijk piloot, uitkomsten hiervan eerst afwachten.
a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Strafrechtelijke aanpak	OM	Voorafgaand aan een geplande ontruiming van een hennepkwekerij verstrekt het OM relevante strafvorderlijke informatie aan haar partners van het aangegane samenwerkingsverband (denk aan: politie, bestuur, Belastingdienst), binnen de mogelijkheden die de wet daarvoor geeft.		
b	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Strafrechtelijke aanpak	OM	Voorafgaand aan een geplande ontmanteling van een hennepkwekerij stemt het OM in met verstrekking van relevante artikel 9 Wet politiegegevens aan haar partners van het samenwerkingsverband, mits hierdoor geen belang van opsporing wordt geschaad.		
c	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Strafrechtelijke aanpak	OM	Het OM zal hiermee starten binnen de pilot in district E (zie punt 1a).		
d	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Strafrechtelijke aanpak	OM	Ten einde de Belastingdienst haar fiscale taken optimaal te kunnen laten uitvoeren wordt de Belastingdienst ook na de ruiming van een hennepkwekerij via het Afpakteam (samenwerking tussen politie en		

				OM) van relevante (beslag)informatie voorzien.		
a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Fiscale aanpak	Belastingdienst	Aan de voorkant delen van informatie en bepalen van ernst en omvang van de problematiek. Door vroegtijdig informatie te delen zicht verkrijgen op het subject of de plaats, zodat in het kader van integraal afpakken de nodige (invorderings-) maatregelen kunnen worden getroffen. Beoordelen van de ruiming op fiscale merites en bepalen of hierop geacteerd kan worden.		
9a	Actieprogramma hennep irt vastgoed	Evaluatie	RSIV	Het RSIV neemt hierin het voortouw en informeert in de tweede helft van 2016 het RBO over de resultaten.	Tweede helft 2015	

CONCEPT

Planning

- 3 juli 2017 bespreking grote lijnen in Kernteam RIEC
- 15 juli 2017 consultatieronde en input RSIV-partners (reactie voor 15/8)
- 31 augustus bespreking in RSIV
- 1 september 2017 schriftelijke consultatie Kernteam RIEC
- 1 september 2017 schriftelijke consultatie portefeuillehouder RBO Ondernijning
- 7 september 2017 bespreking Netwerk-OOV
- 11 september 2017 verwerking laatste aanpassingen Evaluatie
- 18 september 2017 bespreking Evaluatie Hennep in db RBO (en Stuurgroep RIEC)
- 12 oktober 2017 vaststelling Evaluatie Hennep in RBO